

POSUDEK VEDOUCÍHO DISERTAČNÍ PRÁCE

Obor: Lékařská psychologie a psychopatologie

Student: Mgr. Lucie Švandová

Název práce: Mentální vývoj dětí s nízkou porodní hmotností

Vedoucí práce: prof. PhDr. Radek Ptáček, Ph.D.

Konzultant: doc. MUDr. Michal Goetz, Ph.D.

Pracoviště: Psychiatrická klinika 1. LF UK a VFN a v Praze

1. Téma práce

Mgr. Lucie Švandová předkládá disertační práci na téma „*Mentální vývoj dětí s nízkou porodní hmotností*“. Práce je v rozsahu 115 stran, obsahuje 4 přílohy, které tvoří 3 články k danému tématu a jedna kapitola v knize. Seznam literatury čítá 164 zdrojů. Práce se opírá o rozsáhlé znalosti v dané oblasti a dovednosti v rámci vědecké metodologie.

2. Teoretická část

V teoretické části autorka podává stručný souhrn problematiky mentálního vývoje dětí s nízkou porodní hmotností (dále jen NPH). Je zde uvedena klasifikace novorozenců se zaměřením především na dělení podle porodní hmotnosti, dále rizikové faktory, které mohou přispívat ke zvyšujícímu se počtu dětí s NPH, prevalence a incidence NPH ve světě i v České republice, rizika morbidit. Nejvíce prostoru je věnováno kognitivnímu a socioemočnímu vývoji dětí s velmi nízkou porodní hmotností (VNPH, < 1 500 g) a extrémně nízkou porodní hmotností (ENPH, < 1 000 g), nejčastěji sledovaným oslabením a poruchám. Dále autorka popisuje následnou péči o děti s NPH.

Teoretická část je srozumitelně strukturovaná, přehledná, vystavěná na systematickém přehledu literatury. Autorka používá literaturu převážně recentní. Teoretická část podává ucelený pohled na mentální vývoj dětí s nízkou porodní hmotností.

3. Empirická část

Disertační práce navazuje na výzkumný projekt "*Nové metody v následné péči o děti s perinatální zátěží v Centru komplexní péče pro děti s perinatální zátěží na KDDL VFN a 1. LF*", který byl podpořen z norských fondů a realizován v letech 2015/2016. Jednalo se o rozsáhlý projekt zaměřený na rozvoj multidisciplinární péče o děti s perinatální zátěží. Jedním z cílů této studie bylo zmapovat mentální vývoj dětí s VNPH a ENPH ve věku od 5 do 9 let.

V empirické části disertační práce studentka podává analýzu kognitivního a socioemočního vývoje dětí s normální porodní hmotností (N=101) a dětí s VNPH/ENPH (N=118) ve věku od 5 do 9 let. Testová baterie obsahovala vybrané subtesty z Inteligenční a vývojové škály (IDS) a z Developmental Neuropsychological Assessment II (NEPSY-II). Rodičům byla administrována Škála hodnocení exekutivních funkcí u dětí (BRIEF), proběhl anamnestický rozhovor a pozorování. U dětí s VNPH/ENPH ukázaly výsledky v porovnání s dětmi s normální porodní hmotností oslabení v kognitivní i socioemoční oblasti. Je však důležité zmínit, že výkony dětí s VNPH/ENPH byly i přesto v pásmu normy. Výsledky studie

zdůrazňují potřebu zavedení adekvátní dlouhodobé a systematické péče o děti s VNPH/ENPH a důležitost dalších výzkumů pro zvýšení porozumění specifikům vývoje těchto dětí, a to nejen v dětství, ale i ve školním věku či dospívání.

V rámci výzkumu se studentka podílela na vyšetřeních a vyhodnocování výsledků. U všech dětí, které byly testovány v rámci kontrolní skupiny, sepsala studentka podrobnou zprávu z vyšetření a předala ji rodičům dítěte. V případě potřeby proběhla s rodiči konzultace, kde byla řešena případná vhodná doporučení pro podporu optimálního vývoje dítěte.

4. Závěry práce

V diskuzi autorka podává souhrnný přehled vlastních nálezů, které dále konfrontuje s existující literaturou. Uvedené jsou též návrhy dalšího směřování budoucích studií.

Disertační práci Mgr. Lucie Švandové hodnotím jako mimořádně zdařilou. Velmi pozitivně též hodnotím schopnost samostatné tvůrčí práce, jakožto i schopnost velkého časového nasazení při sběru dat, který byl při daném designu studie nutný. Mgr. Švandová při své práci prošla všemi stádii výzkumného procesu. Od návrhu designu studie, výběr metod, přes výběr probandů, což zvláště u kontrolní skupiny nebylo snadné, až po prezentaci výsledků v prestižních odborných časopisech. Pozitivně též hodnotím publikační činnost, která vedla samozřejmě k požadovaným článkům v časopisech s IF, ale nezůstala u ní. Mgr. Švandová je hlavní autorkou kapitoly o daném tématu v reprezentativní monografii, několika konferenčních příspěvků a podílela se i dalších projektech Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN v Praze.

Jako vedoucí disertační práce doufám, že Mgr. Lucie Švandová bude i nadále pokračovat v další vědecké a tvůrčí práci.

Disertační práce Mgr. Lucie Švandové splňuje kritéria kladená na tento typ práce. Publikační i veškerá další kritéria studentka naplnila, a proto doporučuji udělení titulu Ph.D.

V Praze dne 7. 3. 2022

prof. PhDr. Radek Ptáček, Ph.D.